

Téereb Dañeel — Téeméeri Bés ak Ñent-fukk ak Juróom-Ñent-ci Juróom-Ñaar``

Yeesal solo njariñu yoon wi ci waxu yàlla yiy xew: Bànnexu Réew-penku ak jëf yi mujj yi

Jeff Pippenger
2024-03-11

Nu ngi ciy xool saar ñent-fukk ci Daniel benn-fukk ak benn, te nu ngi wax ci rêdd-u waxu yonent bi nekk ci saar ñent-fukk, maanaam bi ñu boole ak benn wiwu Republicanism. Nuy sàmp tegu jëfekaay bii ci jamono ji mujj, bi ñew ci 1989. Rëdd woowu dafay tegu ci jaar-jaaru 1989 ba ca yoonu Dibéer bi di ñew léegi, te am na misaal ci jamonoy waxu yonent bi dox diggante 508 ak 538, ba papasi bi jëkk a am kàttan te di doxal ab yoonu Dibéer ca Ndaje Orleans. Itam, am na misaal ci rêdd wi doxee dale ci juddug Almasi bi ba ci Soxlawam.

Noonu, nuy yokk ci yooyu ay rêdd yu jëm ci jaar-jaaru waxu yonent yi ñu gis ci saañu ñaareel bi ci Daniel fukk ak benn. Foofa, ñu gis ne juróomeel benneel presidentu Etats-Unis gannaaw waxtu muj gi ci 1989 mooy Donald Trump, mi, ni saañu bi waxe, “yënguël” (yeewu), réewum Grecia mépp (globalism), ci wote bu 2016.

Noonu nag tàmbalee di seet jëfandikukat yi aju ci waxu yonent yi ñu boole ak ñetti kàttan yi di tëral booloo bu ñetti wàll wi, mooy dragón bi, rab bi, ak yonent bu dëggul bi; te ñoom ñépp a ngi, dale ko ci 1989, jiite àddina bi jëm ci tëjje waxtu yërmande bi, ca xeexu bés bu mag bu Yàlla bi, mooy Armageddon. Nu ngi xool jëfandikukat yu yonent yii ngir xam màndargay politig yi ci kornu Republicanism bi ci rab bu suuf si ci Peeñu Yuhanna fukki ñett. Ñaari kornu yi di Republicanism ak Protestantism dañoo leen tegtaloon ak ñaari kornu yi nekk ci mbëy mi mu Medo-Persia, ci saaru Danyeel juróom ñett.

Noonu ma yékkati sama bët, gis, te xool, ma gis ne, amoon na ca kanam dex ga bëy bu am ñaari càkk, te ñaari càkk yaa yëggoon; waaye benn moo gën a kawe beneen bi, te bi gën a kawe moom moo gën a mujj a sax. Daniel 8:3.

Medo-Persia nekkoonoon naari doole lawoon, ni Farās ci jamono Révolisiyoŋu Farās, te noonu la États-Unis itam. Ñaari gemmiñi États-Unis mooy Republicanisme ak Protestantisme, waaye rab wu suufe wi am ñaari gemmiñ, soppeeku na nekk rabu xarit bu mel ni mbëy ci njàlbéenam, ba noppi nekk rab wu wax ni ndragón ci mujjam. Ñaari sàrtu waxu yonent yi ci ñaari gemmiñ yi dawandoo ak bennanteleen ci Daniel sura fukk ak benn, aaya ñeent-fukk, te bu ñu leen xoolandoo, ñoom ñépp ñuy tàmbalee ci waxtu mujj ma ci 1798. Waaye bu ñu seetaan ñaari gemmiñ yi kenn-ku-nekk, gemmiñu Protestantisme gi, ci waxu yonent, moom lañu boole ak waxtu mujj ma ci 1798, te gemmiñu Republicanisme gi boolees na ak waxtu mujj ma ci 1989.

Ñaari ñaar yi am nañu benn nature bu ñaari wàll, ni ko Sanhedrin bi ci jamonoy Almasi bi misaale, bi ñu sosoo woon ak Sadduceen yi ak Fariseen yi. Sadduceen yi ay liberalo lañu woon, te Fariseen

yi ay conservateur lañu woon, te doonte da ñu doon noon yu wazi, dañu booloo ngir taxaw ci Almasi ci bant ba. Ci yoonu Dibeer bu di ñëw léegi, ñaari ñaari yi ñépp ci Protestantisme bu xoslu ak Republicanisme bu xoslu dinañu sos benn digganteg jaamu-Yàlla ak nguur ngir taxaw ci Almasi ak ay sàmmkat Sabat bu bésub juróom-ñaareel, te bi ñaari ñaari yi di dox ci nettalig jaar-jaari rab wu suuf wi, kenn ku nekk ci ñaari ñaari yi am na werante gu nekk ci biiram, te gëstu gi lañu koy wone ak liberalisme bu Sadduceen yi ak conservatisme bu Fariseen yi.

Léegi nu ngi seet buum bu Republicanisme, te léegi nanu seet ne parti démocratique bi topp na cosaanam ba ca ndoorteel jaar-jaaru Ameerig gu Bennoog gi. Sos nañu ko ci 1828, waaye cosaanam ci politig dafa dellu ca Thomas Jefferson ak James Madison. Her ci seede ju ñaari buum yu Médo-Perse, parti républicain bi sampu na ci 1854, ngir jëfe ci weddi taxawaayu parti démocratique bi di taage jaam. Kon nag mooy buum bu “gëna kawé” bi ci Daniel saar 8, ndaxte mooy buum bi gëna mujj a fenk.

Ci nature wu ñaari waññi réewkat yi, pati Demokaraasik moo jëkk a feeñ, te pati Républiken moo mujj a feeñ. Li jur pati Républiken mooy taxawaayam ci bañ jaam, muy weddi taxawaayu pati Demokaraasik bi doon ànd ak jaam. Boppu mbir mi ak ñaari waññi yi mooy jaam gu politig wala jaam gu ruuxeel. Loolu moo tax 1863 nekk ab waxtu jëmsiñ bu mag ci ñaari waññi yi. Ci 1863, waññi Républiken bi yéglee goreel ngir jaam yi, te bañ-bëggug pati Demokaraasik bi ci goreel googu moo jurul rekk pati Républiken bu nguur gi dëggal, waaye itam Xareb Sivile bi ci Etazini. Ci 1776, Etazini wax na, ba bañ jaamug buur yu Ērop yi ak bu paap bi itam (Statecraft) ak (Churchcraft). Gannaaw loolu ci 1789, Etazini waxaat na bi Dastuur bi duggée ci doxalin. Rab wu suuf wi dafa woon lekkal ndox mu bari mi jóge woon ci fitna ak teginu paap ak buur yu Ērop.

Te mbóor mi génndox ci aw gémmiñam ni mbàntu ndox topp jigéen ji, ngir mu yóbbu ko ba mu dem ak mbàntu ndox ma. Waaye suuf si dimbali jigéen ji, te suuf si ubbiwul gémmiñam, daldí wonn mbàntu ndox ma ngenaar gi génne woon ci aw gémmiñam. Noonu ngenaar gi mer lool ci jigéen ji, daldí dem ngir xare ak desit gi ci njuram, ñiy sàmm ndigali Yàlla, te yor seede Jesu Kirist. Peeñu 12:15–17.

Noonu ci juddu Mbooloom Réewi Amerig doon buurug juróom-benni ci waxi yonent Yàlla yi ci 1798, Mbooloom Réewi Amerigaat waxaat na, te ci loolu mu bind ci ab seetlu li Mbooloom Réewi Amerigaat dina wax ca mujj ga, ndaxte Yeesu dafay feeñal mujj gi jaarale ko ak tàmbali gi. Rab wu suuf wi war na wax ni ab njaaxu ci yoonu Dibeer bi bëgg a ñëw gaaw, te bu ko defee, dootul nekk buurug juróom-benni ci waxi yonent Yàlla yi. Li mu waxoon ca tàmbali gaam ni ab buur ci waxi yonent Yàlla yi ci 1798 mooy firndeel li muy dellu waxaat, bu muy wax ni ab njaaxu.

Yoonu ngir duggu-génne yi ñu tegoon ci atum 1798, dañuy leen tudde Alien and Sedition Acts, te dafa doon ab kuréelu ñeenti yoon yu Kongreeki États-Unis jëloon te Prezidaa John Adams firndeeloon ngir nekk yoon ci atum 1798. Yoon yooyu, li ñu gën a jëm ci mooy mbirum ñi dul waa réew mi (doomi bitim-réew) ñi dëkk ci États-Unis, te am nañoo woon yëngu-yëngu bu réy ci duggu-génne gi ci jamono jooju. Ñeenti yoon yooyu nag, ñooy yii:

Yoonu Dëkkandoog 1798 bi: Yoon wii yokk na waxtu dëkk gi ñu laaj ci ay doxandéem ngir ñu man a nekk ay raayaayi États-Unis, jógé woon ci juróom-ñetti at ba ci fukk ak ñeent at. Def na itam

ba doxandéem yi gën a metti ci ñu nekk ay raaya ak bokk ci doxalin politig bi.

Yoonu Xaritu Ganare yi: Sàrt bii mayoon na Njiitu réew mi sañ-sañu génne réewam kenn ku dul waayu réew mi buñu ko jàppe ne mooy “ki waral ñàkk jàmm ak kaaraange bu États-Unis” fekk jamono jàmm la. Mu jox Njiitu réew mi sañ-sañu bu yaatu ci génne doxandéem yu jóge bitim-réew.

Yoonu Nàkkandiku Doxandéem yu Xeexkat yi: yoon wii mayoon na Prezidaa bi sañ-sañu jàpp, téj, te génne réew góor gu nekk doxandéem réewu noon ngir jamono ju ñu nekk ci xare. Li ko gën a jëm ci mooy woon ñi ñu man a jàpp ni ay yëngu-yënguy xibaar walla ay yàqkat yu jóge ci réewi noon yi.

Sàrtu Sedition bi: doonte mën a ñàkk jëfandikoo ak duggub doxandéem, waaye Sàrtu Sedition bi defoon na ko ne muy tooñ a siiwal wax yu dul dëgg, yu gàdd, walla yu bon ci kaw nguug États-Unis, Kongaree, walla President bi, ak yéene woo leen ay saaga walla yóbbu leen ci toroxal. Jëfandikoo nañu ko woon ngir dëgmal bañug politig ak xalaat yu koy di weddi.

Solo njariñu yoonu Alien and Sedition Acts ci njàlbéenu États-Unis bi mu doon buuru gi juróom-benni bi ci 1798, dañuy won bu leer yéene Donald Trump ak ay taageeram yu MAGA. Jëf ja mooyoon wax ju “jëkk”, te bu rab wu suuf wi waxee ni dragón ci “mujj”am, yoon yi dinañu mel ni jëf ji lool. Li waral ne jamono ji nu nekk tey dafa setal ba mu mat mbooloom xel mi taxoon ba jëf yooyu dellu, mooy màndarga Kirist ni Alfa ak Omega. Ci diggante “wax”u rab wu suuf wi ci 1863, amoon na Emancipation Proclamation bu njëkk presidentu Republikaan bi.

Yëgle Buyal gi màndargaale xëtub Dugub Amerik gi, te moo tax tekki baat bu Ebrë “dëgg” bi, am na ci ñetti màndarga yi waxu rabu suuf bi. Bataaxal bu njëkk ci alifa Ebrë bi mooy benn ak bataaxal bu mujj bi, te bataaxal bu fukk ak ñett bi mooy mandarga njàngat.

War na seet fii ci ne atum 1863, ak bëgg-bëgggu dàgg ga ñu fa xamle woon, am na itam yoonam ci kanam mbooloom Adventist bu Laodise, mi wàññi ci korn bu Protestā, ci jamono ji korn bu Republican di feeñal ab dàgg gu politig. Ñaari wàllu korn bu Protestā bi feeñ na ci soppeeku yëngu-yëngu Adventist bu Filadelfi di doon mbooloom Adventist bu Laodise, te ñaari wàllu korn bu Republican bi feeñ na ci werante gi nekk diggante taxawaayu jaamu nit ñuul bu parti Democratic di taxawal, miy jur parti Republican buy weddi jaamu nit ñuul ak njëkk president bu Republican.

Njiitu Réew-mi Républiken bu jëkk bi ñu ko teg ci diggante bindu kéewli gu ñetti jéego gi ñuy wax ne “dëgg.” Kon mooy mujju waxtu wu jëkk wi te mooy tambaliwaayu ñaareelu waxtu wi, ni ko bant ba woon mujju ñetti at ak genn-wàll ak genn-wàll yu liggéeyu Kirist ci boppam, te it mooy tambaliwaayu ñetti at ak genn-wàll ak genn-wàll yu liggéeyam ci nit ki nekk ci ñoom, mooy ay taalibeyam. Tambaliwaayu liggéeyam ci boppam nekkoon na ci ay sóobam ci ndox, te loolu dafa doon melokaanu deenjam; te waxtu woowu mujje na ak deenjam. Deenjam moo tàmbali liggéeyu ay taalibeyam, bi mujjee ci deenju taalibeem, Istefan.

«Wax ji nekk ci wax» yu Alien and Sedition Acts ci atum 1798 moo doon tàmbali benn jamono ju jeexee ak «wax ji nekk ci wax» bu Emancipation Proclamation. Emancipation Proclamation moo

màndarga tàmbali ab ñaareelu jamono, ji di jeex bu Estados Unidos «waxee» ni ab nago. Njiitu réew mi «waxoon» ci 1863, mooyoon jëkkër ji njëkk ci parti républicain; moo tax it njiitu réew bu mujj bi dina bokk ci parti républicain.

Am naari yëngu-yëngu ñaari yu ñuy jur ci ñetti malaak yi nekk ci Peeñu gi, saar fuk ak ñeent. Baatu malaak bu njëkk ak bu ñaareelu, yëngu-yëngu Millerite moo ko yégle woon, te moomu dafa béqoo ba nekk kanamu njëg moom-akaase yi ci atum 1863. Yeesu dafa sax di misaal jeexitalu benn mbir ak njàlbéenu mbir moomu. Yëngu-yëngu malaak bu ñetteel bi, bi it di malaak bu mag bi nekk ci Peeñu gi, saar fuk ak juróom-ñett, mooy mujj ci ñaari yëngu-yëngu yi ñetti malaak yi jur. Li tambalee woon ci 1798 ni yëngu-yëngu bu wéru waññi Protestante bi, soppeeku na ba nekk Kërceen ci béqoo bu 1863, te bu jaaruwaayu rab wu suuf si di agsi ci dogalu Dimaas bu Dibër buy ñëw léegi, Kërceen gu béqoo gu 1863 gi dina soppeeku dellu nekk yëngu-yëngu wu amul sañ-sañu nguur, ndaxte li tambalee ni yëngu-yëngu, yëngu-yëngu la di jeexee.

Ci soppi ci kañu nekk ci waxtu yi Protestant horn di soppeeku ci njàlbéen ak ci muj, ab yëngu-yëngu mooy soppeeku nekk Këram, te gannaaw gi mu dellu doon yëngu-yëngu ci muj gi. Ci jëfandikoo bu njëkk boobu ci njàlbéen, Philadelphia soppeekuwoon Laodicea, te ci jëfandikoo bu soppeeku ci muj gi, Laodicea dellu soppeeku Philadelphia.

Ndax njëlu buuru Réewum-Réewam, bérab bu jëme ci soppeeku mooy woon jaar-jaaru mbir yi jiitu xarebu Biir-réew mi, te loolu jur partib Réewum-Réewam gi. Ndax njëlu buuru Protestaanj bi, bérab bu jëme ci soppeeku mooy 1856 ba 1863, te mooy jaar-jaaru soppeeku bu benn laak ak buuru Réewum-Réewam bi. Ginnees na ko ci 1854, ndaje réew mi njëkk bu partib Réewum-Réewam bu bëggul jaam ñi mooy woon ci 1856. Ndax njëlu buuru Protestaanj bi, misaalu fippu mooy taxawal gu yoonalug njëg ci ab Kërceen. Ndax njëlu buuru Réewum-Réewam bi, partib Demokaraat bu bëgg jaam ñi mooy misaalu fippu.

Malaaka bu ñetteel bi dellusiwaat na Kadesh ñaareelu yoon ci 11 Septàmbar 2001, te jéeméef gi jëm ci tànki-cikanam bu jóge ci Church ba ci movement tàmbaliwa na ci tabaxu yonent gu léebu ñi fukki janq. Njàqareg bi njëkk am na ci 18 Suleet 2020 ci matug mujj te matug baax bu léebu ñi fukki janq, te ci at moomu itam, juróomeelu njiitu réew bi dale ca jamono ji mujj ga ci 1989, njiitu réew bi waroon a “yëngal” toolu Grecia, jot na ci politig ab “gaaw ga rey”, ni ko njiitu réew Républicain bu njëkk bi itam jotoon ci dëgg ab gaaw ga rey.

Tuur gu mujj gi ñu natt, tàmbalee na ci 11 Suwelet 2001, te mu ngi di wéy ba ci yoonu Dimaas bu bëgg a ñëw lu yàggul, fa lañuy topp di tuur gu mujj gi jox ci lu amul natt. Tuur gu mujj gi mooy kàttan gu jóge kawé; te Rakk bu jigéen White wax na ko ay yoon yu bari ne ci jamono ji kàttan gu jóge kawé di wàcc, kàttanu Seytaane dina yéeg di jóge suuf. Am na ñetti kàttanu Seytaane ci téereb Peeñug Yàlla yi yéeg di jóge ci xuru Seytaane bu xoot te amul pacc. Islaam yéegewul ci xuru ba amul pacc 11 Suwelet 2001, ànd ak saxaar wi jóge ci xuru ba amul pacc ci njëkk njàqareb musiba bi, ci saar ñeenteel.

Ba noppeelu juróom-ñetteel liitam, te gis naa biddiw buy rotte asamaan ba àddina; te joxees na ko caabi kër gu xóot gu amul suuf. Mu ubbi kër gu xóot gu amul suuf ga; te saxaar génn ca biir kër ga, ni saxaar furno bu réy; te jant bi ak ngelaw li lëndëm ndax saxaar ga joge ca kër ga. Te

mbaxana yi génn ca saxaar ga, daldi wàcc ci kaw suuf; te joxees na leen kàttan, ni jàngoro yi nekk ci kaw suuf amee kàttan. Te santoon na leen ne buñu lor ñaxu suuf si, mbaa benn lu verde, mbaa benn garab; waaye ñi ci nit ñi rekk ñi amul màndargay Yàlla ci seen jë. Peeñu 9:1–4.

Bi Islaam bu ñetteelu torox gi agsee 11 Septàmbar 2001, ni ko torox bu njëkk bi misaale, mënul woona lor ñi am màndargay Yàlla; loolu mooy wone njàlbéenu tëj giirug ñent fukki junni ak ñeent teemeeri junni. Jeexitalu tëj gi mooy ca yoonu Dibàar bu dërgi yégle te agsi léegi ci Etazini, foofu la rab gu jóge ci géeg gi, ga jotoon ci gaañu dee te ñu fàtte ko woon, di yéegée génn ca xuru su amul pexe ga ngir nekk juróom ñaareelu nguur gi bokk ci juróom ñaari nguur yi.

Rabu ga nga gisoon dafa nekkoon, te amul; te dina yéeg génne ci xur wu ndul, te dem ca sànkute ga: te ñi dëkk ci suuf dinañu waaru, ñoom ñi seeni tur binduñu woon ci téereb dund gi li dale ca sosug àddina ba, bu ñu gisee rabu ga nga gisoon dafa nekkoon, te amul, te moo ngi nekk. Apocalypse 17:8.

Jamono jëfandikook bu jaar jaamono buy tënk ci teg màndargay téeméer ñent-fukk ak ñent junni nit ñatt-fukk ak ñent, tàmbalee na ak kàttan gu jógge ci xur ba amul pënd, te dina jeex ak kàttan gu jógge ci xur ba amul pënd. Ci diggantey jaar-jaar boobu, rab wu ñàkk ngëm, kàttanu ndrax bu “woke,” itam dafay jógge ci xur ba amul pënd ngir rey ñaari seede yi. Alpha ak Omega moo teg saayneeam ci jaar-jaar boobu.

Te bu ñu noppee seeni seede, rab wi di génn ca xuru su dul jeex ga dina xare ak ñoom, daan leen, ba noppi rey leen. Te seeni yaram yu dee dina nekk ca mbeddum dëkk bu mag ba, bi ñuy wooye ci xel mu leer Sodoom ak Misra, fa sunu Boroom itam dees ko daajoon ca bant ba. Te nit ñi bokk ci xeet yi ak xeeti askan yi ak làkk yi ak réew yi dinañu gis seeni yaram yu dee diirub ñetti fan ak genn-wàll, te duñu bàyyi ñu suul seeni yaram yu dee. Te ñi dëkk ci kaw suuf dinañu bég ci seen kaw, di bannexu, te di yónnee ndaw ñu ci seen diggante; ndaxte ñaari yonent yooyu sonaloon nañu ñi dëkk ci kaw suuf. Waaye gannaaw ñetti fan ak genn-wàll, Xelum dund gu jóge ci Yàlla dugg ci ñoom, te ñu taxaw ci seeni tànk; te ragal gu mag dal ñi leen gis. Peeñu 11:7–11.

Ci atum 2020, ñaari geen yu di Republican ak dëgg-dëgg Protestant rey nañu leen. Benn bi, ci kàttanu njaaykat bu politig bu atheism; ka ca des, ci kàttanu njaaykat bu ruus bu atheism. Gannaaw loolu, nekk nañu ni ñu dee diir buñu tegtal ni ñetti fan ak genn-wàll, te gannaaw loolu taxaw nañu ci seen tànk, ba tiit bu réy wàcc ci ñi ñu tegtal ni kàttanu njaaykat ga. Tiit bi ñuy wone léegi ci biir Democratic yu progressif ngir dellusi dooley politig Donald Trump, mooy matalug yoon wi waxoon ci waxu Yàlla. “Tiit” bi ñuy wone ci ñi toppoon liggéeyu Future for America, dafa tegtal beneen xeetu tiit.

Ñi ñooñi war a ragal yégleb Future for America, mooy Adventiste yu Laodicee, ñépp ñi ñu woo woon ngir nekk ci biir téeméer ak ñeent-fukk ak ñeent war a. Waaye ndax ñoom ay Laodicee yu ñu seedeel, te di dund ci xeetu ñeenteel baat bi, muy xeeti jaan ak njaaloo, amuñu benn ragal. Ragal gi ñu war a jàppandikoo mooy xebaar bu baax bu ba fàww, mi digal nit ñi ne: “Ragal-leen Yàlla, te jox ko ndam, ndax waxtu àtteem jot na.”

Waxtu woowu mooy waxtuw yëngu-yëngu bu mag bi, bi di am ba ñaari seede yu bokk ci téeméeri ak ñeent-fukk ak ñeenti junni yi yékkatiw ngir nekk firnde, ci sax-saxam bi kanam yi Gëm-gëmu Lawodise génneef ci gémmiñu Boroom bi.

Dina ñu yokk sunu gëstu bii ci mbind mi di ñëw.

“Te buñu yeewe seeni seede, rab wi di génn ca xuru su dul am pënd wa dina xare ak ñoom, te dina leen not, rey leen. Te seeni yaram yu dee dina nekk ci mbedd mi ca dëkk bu mag ba, bi ñuy wax ci lu ruu la nekk Sodoom ak Misra, fa sunu Boroom itam dañu ko daajoon ci bant ba.’ [Peeñu 11:7, 8.]

«Bopp yi waroon a xew jege ci mujju jamono ji seede yi doon seede ci yéréy metit. Jaarale ko ci papaa, Seytaane dafa yàgg a yor kàttan yi doon nguur ci Mbooloom Yàlla ak ci Réew mi. Njariñu tiit bi nekk woon ci loolu feeñ na gën a leer ci réew yi weddi woon leerug Reformaasion bi. Am na woon xalisug yaram ak yàqute gu mel ni xaali Sodom bala mu alag, te mel it ni bokk-ci-xàjjaale ak lëndëmu ruu bi doon yore Misra ca fan ya Muusaa nekkee.» Spirit of Prophecy, volume 4, 190.